

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาแนวความคิดและค้นคว้าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้แบบสอบถามทำการสำรวจความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 377 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ 3 แผนกการของภาครัฐ

บุคลากรสังกัดแผนกพลังงานและป่อแร่ จำนวน 41 คน

บุคลากรสังกัดแผนกเกษตรและป่าไม้ จำนวน 254 คน

บุคลากรสังกัดแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 82 คน

(ข้อมูลจาก บทรายงานสภาพการจัดตั้งเวียงงานคุ้มครองรัฐกรปี 2016 และแผนการปี 2017 บทบันทึกมอบปรับหน้าที่ของหัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแขวง ละว่างผู้เก่าและผู้ใหม่ บทสรุปการจัดตั้งปฏิบัติแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของแผนกพลังงานและป่อแร่แขวง 6 เดือนต้นปี 2017)

และขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้หลักการคำนวณของ Yamane's โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดของตัวอย่าง

N = รวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

E = ผิดพลาดที่ยอมรับได้

(โดยการศึกษาที่กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่า ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{337}{1 + (337 \times 0.05^2)} \\ &= 194.08 \\ &= 195 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 195 ตัวอย่าง

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามหลักการคำนวณ ของ Yamane's จำนวน 195 คน จึงได้ ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดแบ่งจำนวนตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในแต่ละชั้นภูมิจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรที่กำหนด สามารถแสดงจำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนได้ดังนี้

ตาราง 1 การสุ่มตัวอย่างของบุคลากรภาครัฐ ของ 3 แผนก ในแขวงบอลิคำไซ

พื้นที่ที่ปฏิบัติงาน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
แผนกพลังงานและป่อแร่	41	21
แผนกเกษตรและป่าไม้	254	131
แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	82	43
รวม	377	195

ที่มา : บทรายงานสภาพการจัดตั้งเวียงงานคุ้มครองรัฐกรปี 2016 และแผนการปี 2017
 บทบันทึกมอบรับหน้าที่ของหัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแขวง
 ระหว่างผู้เก่าและผู้ใหม่ บทสรุปการจัดตั้งปฏิบัติแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของ
 แผนกพลังงานและป่อแร่แขวง 6 เดือนต้นปี 2017)

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจาก 3 แผนกการแล้ว ผู้วิจัย
 จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก แบบไม่ม
 การทดแทน (Without Replacement) ในกลุ่มประชากรแต่ละสาขาตามจำนวนตัวอย่างที่
 คำนวณได้ในขั้นตอนที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ
 บุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัย
 สร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงาน
 เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ
 ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ระยะเวลาการทำงาน และตำแหน่งงาน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อคำถาม เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (พนารัตน์ ลำซาลี, 2554, หน้า 43)

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับ มาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับ น้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาปริสุทธิ, 2553, หน้า 197-208)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำมากำหนดกรอบการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

2.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้คำแนะนำ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2.3 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดย นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัยแล้ว โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบไปด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการบริหารหลักสูตร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุ่มขจจักร ลิทธิ รองผู้อำนวยการสถาบัน

ภาษาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4) นายคำสิง สายพวง รองหัวหน้าแผนกพลังงานและป่อแร่

แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5) นายลมเย็น สีสุวง หัวหน้าแขนงสิ่งแวดล้อม แผนกทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข เป็นขั้นต้นสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (นพพร ณะชัยพันธ์, 2550, หน้า 19) จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ในงานวิจัยนี้ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

2.5.1 แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .947

2.5.2 แบบสอบถามด้านปัจจัยด้านสุขอนามัย (Hygiene factors)
ได้ค่าความเชื่อมั่น .835

2.5.3 แบบสอบถามด้านปัจจัยจูงใจ (Motivation factors)
ได้ค่าความเชื่อมั่น .928

2.6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงแผนกพลังงานและป่อแร่ แผนกเกษตรและป่าไม้ และแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยขอรับข้อมูลแบบสอบถามคืนจากบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้ง 3 หน่วยงาน โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 195 ฉบับ

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนที่จะนำมาประมวลผลหากมีฉบับไหนไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน

2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการวิจัยที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทำอย่างไรเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งมีสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญและใช้ค่าดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence)

2.2 หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธี Item-total Correlation โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรภาครัฐในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า F-test หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

การศึกษาแนวทางพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการ วิเคราะห์ ข้อมูล ของปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐภายในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในด้านที่พบค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน มาร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นที่เกี่ยวข้อง (In-depth Interview) เพื่อหาแนวทางสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐในแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ชรินทร์ เวสินนท์ ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาญชิตปรีชา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายมะนิวัน ไชยะพัต หัวหน้าแผนกพลังงานและบ่อแร่ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. นายพอนสะหวัน หอมมะบุญลัด หัวหน้าแผนกเกษตรและป่าไม้

แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5. นายสมสะหรงวน สุวันนะลาด หัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6. ท่านสมพอน คำเพียน รองหัวหน้าแผนกพลังงานและป่อแร่ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

7. นางแพพพัน สีสมแพง หัวหน้าห้องการจัดตั้งบอลิหาร แผนกพลังงานและป่อแร่ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

8. นายสมลิต สีหาลาด หัวหน้าห้องการจัดตั้งบริหาร แผนกเกษตรและป่าไม้ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

9. นายบุญกอง พิมพ์วง หัวหน้าห้องการจัดตั้งบอลิหารแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

10. นายแก้วอุนเรื่อน จันทะวงสา หัวหน้าแผนกนโยบายและวางแผนพลังงาน แผนกพลังงานและเหมืองแร่ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์